

BANARAS HINDU UNIVERSITY
FACULTY OF ARTS
DEPARTMENT OF MARATHI
SYLLABUS

ANNEXURE- II

2 Year P.G. Diploma in Marathi

(There shall be Four written papers in Level-I, carrying 70 marks each of 3 credit points along with 30 marks of internal assessment and viva-voce will be conducted at the end of Level-I by internal and external examiners of 100 marks. There shall be four written papers in Level-II, carrying 70 Marks each of 3 credit points along with 30 marks of internal assessment.

Level-I

Semester- I

Paper-I	: Functional Marathi - I	Credit-03
	व्यावहारिक मराठी-I	
Unit I	: जाहिरात लेखन	
Unit II	: संगणक परिचय आणि क्षेत्रीय परिभाषेची आवश्यकता	
Unit III	: पत्रलेखन	
Unit IV	: मराठी शुद्धलेखनाचे नियम	
Unit V	: मराठी कुमारभारती इयत्ता दहावी, निवडक गद्य व पद्य, गद्य: पाठ क्र. 4, 6, 10, 15, 17 पद्य: कविता क्र. 3, 6, 8, 17, 20	

अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)

संदर्भ साहित्य :-

- (1) मराठी लेखन दर्शन – चंद्रहास जोशी
- (2) कुमारभारती इयत्ता दहावी– पुनर्मुद्रण– 2005, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षा मंडळ, पुणे– 411004

Paper- II	: Functional Marathi-II	Credit-03
	व्यावहारिक-II	
Unit I	: सारांश लेखन	
Unit II	: उतारा आकलन	
Unit III	: मुलाखत लेखन तंत्र व स्वरूप	
Unit IV	: अलंकार व छंद	
Unit V	: मराठी बालभारती इयत्ता नववी, निवडक गद्य व पद्य, गद्य: पाठ क्र. 1, 4, 11, 12, 14 पद्य: कविता क्र. 2, 4, 10, 11, 13	

अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)

संदर्भ साहित्य :-

- (1) उपयोजित मराठी- संपा.र.ना. वरखेडे
- (2) मराठी युवकभारती इयतां बारावी, प्रथमावृत्ती- 2007, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक आणि उच्च माध्यमिक शिक्षा मंडळ, पुणे-411004

Semester- II

Paper-III : Mahanubhav Va Sant Sahitya Credit-03

	महानुभाव व संत साहित्य	
Unit I	: महानुभाव वाङ्मयाची पूर्वपीठिका	
Unit II	: महानुभाव तत्वज्ञान	
Unit III	: महानुभाव गद्य व पद्य वाङ्मय	
Unit IV	: संत वाङ्मयाची पूर्वपीठिका	
Unit V	: संत ज्ञानेश्वरांचे साहित्य	
Unit VI	: संत नामदेव, संत एकनाथ व संत तुकारामांचे साहित्य	

अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)

संदर्भ साहित्य :-

- (1) महानुभाव व संत वाङ्मय, यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक, प्रा. रमेश आवलगांवकर, डॉ० अरुणा ढेरे व इतर
- (2) प्राचीन मराठी वाङ्मयाचे स्वरूप - ह.श्री. शेणोलीकर

Paper- IV	:	Panditi,Shahiri Va Bakhar Sahitya	Credit-03
		पंडिती, शाहिरी व बखर साहित्य	
Unit I	:	पंडिती साहित्य: प्रेरणा व स्वरूप	
Unit II	:	पंडित कवी	
Unit III	:	शाहिरी वाङ्मयाचे स्वरूप	
Unit IV	:	प्रमुख शाहीर कवी	
Unit V	:	बखर वा ³ मय प्रेरणा व स्वरूप	
Unit VI	:	प्रमुख बखरी परिचय	

अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)

संदर्भ साहित्य :-

- (1) पंडिती, शाहिरी व बखर वाङ्मय— यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ,
नाशिक
- (2) मराठी वाङ्मयाचा विवेचक इतिहास प्राचीनकाल : प्र.न. जोशी

मौखिक परीक्षा (Viva-Voce)

Credit-3

Level-II

Semester- III

Paper-V : Cultural Background Of Marathi Literature Credit-03

- मराठी वाङ्मयाची सांस्कृतिक पार्श्वभूमी
Unit I : संस्कृती लक्षण व स्वरूप
Unit II : महाराष्ट्र संस्कृती
Unit III : महाराष्ट्रातील धर्मपंथ व मराठी साहित्य
Unit IV : साहित्यप्रसाराची मध्ययुगीन साधने

अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)

संदर्भ साहित्य :-

- (1) महाराष्ट्र संस्कृती घडण- ह.श्री. शेणोलीकर
- (2) महाराष्ट्राचा सांस्कृतिक इतिहास: शं.दा. पेंडसे

Paper-VI : Trends in Marathi Literature after 1960 Credit-03
1960 नंतरचे मराठी साहित्यातील प्रवाह

- Unit I : दलित साहित्य
Unit II : ग्रामीण साहित्य
Unit III : आदिवासी साहित्य
Unit IV : स्त्रीवादी साहित्य
Unit V : महानगरीय साहित्य

अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)

संदर्भ साहित्य :-

- (1) दलित साहित्य वेदना आणि विद्रोह : भालचंद्र फडके
- (2) ग्रामीण साहित्य : स्वरूप व समस्या: आनंद यादव
- (3) आदिवासी साहित्य स्वरूप आणि समीक्षा : विनायक सुमराम

Semester- IV

Paper-VII : Marathi Folk Literature Credit-03

मराठी लोकसाहित्य

- Unit I : लोकसाहित्य स्वरूप आणि वर्गीकरण
Unit II : लोकगीते
Unit III : लोककथा
Unit IV : लोककला
Unit V : म्हणी, वाक्यप्रचार, उखाणा इ.

अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)

संदर्भ साहित्य :-

- (1) लोकसाहित्य : य.च.म.मु. विद्यापीठ नाशिक, डॉ० सुरेश पाटील व इतर
- (2) लोकसाहित्याची रूपरेखा : दुर्गा भागवत

Paper-VIII : Translation studies Credit-03

भाषांतर विद्या

- Unit I : भाषांतर विद्या
Unit II : भाषांतराचे संप्रदाय
Unit III : भाषाव्यवहारानुसार भाषांतराचे प्रकार
Unit IV : भाषांतराचे प्रकार

अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)

संदर्भ साहित्य :-

- (1) भाषांतरमीमांसा— संपा. कल्याण काळे व अंजली सोमण.
- (2) अनुवाद : स्वरूप और आयाम : संपा. त्रिभुवन राय

Project/Sessional Credit-3

कार्ययोजना